

Yarın hemen her ülkede kimisi büyük kimisi sembolik olarak iklimin küresel çapta bozulmasıyla ilgili olarak grev yapılacaktır. Bu grevin bir bölümünü derslere girmeyecek olan ortaokul ve lise öğrencileri oluştururken muhtemelen bazı yerlerde de işçiler iş bırakacak.

İklimin Türkiye ile karşılaştırılamayacak kadar iyi olduğu Almanya'da yarın 500'e yakın etkinlik bulunuyor. Frankfurt Uluslararası Otomobil Fuarı nedeniyle bu etkinliklerde özel yer tutacaktır. Geçtiğimiz hafta sonu göstericiler Fuar'ın giriş kapılarını bloke etmişti.

Küresel ısınmaya, kuzey ve güney kutbunda buzların erimesine, Almanya dahil çok ülkeyi saran kuraklığa, Amazon ormanlarının artan oranda tahrip edilmesine, denizlerin plastik ve naylon torbalarla dolmasına ve sayılabilecek başka kirlenmelere dikkat çekmek iyi de, bunlara yönelik somut önlemlere karar verilmez ve bunlar da uygulanmazsa bir yıl sonra yine aynı güne kadar her şey bildiğimiz gibi sürüp gider.

Çevrenin korunması sistem sorunudur denildiğinde doğrudur ama sanmayın ki sosyalizmde farklı bir şey olacaktır. Reel sosyalizm en az kapitalizm kadar çevreyi kirletmiştir. Tüketim toplumu anlayışı sürdüğü sürece çevre yeni önlemlerle bir yandan korunacak başka bir yandan tahrip edilecektir. Gittikçe daha fazla tüketmek, gereksiz şeyleri tüketmek, aynı zamanda bunları üretmek demektir. Bu konuda kısıtlama uygulanmadığı sürece çevre kirlenmesi durmayacaktır.

Konu özellikle gündemde olduğu için binek araçları üzerinde durayım. Bu araçların, özellikle de dizel kullananlarının havayı özellikle kirlendikleri biliniyor. Buna karşı dizelle başka bir sıvının karıştırılarak ve motorun yanma tarzı değiştirilerek zararlı gazlar azaltılmaya çalışıldı ve bir oranda da başarılı olundu ama bu durum yeterli olmaktan uzaktır. Ardından elektrikli taşıt araçları yapılmaya başlandı ve bunlar kurtarıcı gibi görüldü. Sonuçta sıfır emisyon olduğuna göre neden olmasın, ama gerçek durum böyle değildir.

Otomobil, kamyon, otobüs gibi araçların bir bölümü şimdiden elektrikle çalışıyor.

Burada iki büyük sorun var.

Birincisi: tüketim sırasında çevrenin kirlenmemesi, aynı durumun bu arabalardaki büyük akülerin üretimi sırasında da gerçekleştiğini göstermez. Bu konuda uzmanlar anlaşıyorlar: elektrikli arabaların çevreyi kirlenmediği anlayışı gerçek dışıdır. Arabanın yapımından kullanımına kadar bütün aşamalar dikkate alınır, özellikle akü yapımında çevre açık olarak kirlenmektedir. Bu akülerin yapımında kullanılan bazı maddeler özellikle Kongo'da çıkarılıyor ve işçiler çok kötü şartlarda çalıştırılıyorlar. Bunu da eklemek gerekir.

Başka bir sorun, akü doldurma istasyonlarının azlığıdır. Az benzin istasyonunun olması benzinli arabaları nasıl etkilerse, elektrik dolmuş istasyonlarının bulunmaması da elektrikli arabalarda aynı etkiyi yaratır. Ek olarak akülerin dolmuş süresi en az bir saattir ve bununla yaklaşık 400 km. gidilebilmektedir.

Elektrikli araçlar için vergi indirimi sağlansa bile bunları kullanmak açıklanan nedenlerden dolayı sıkıntılıdır.

Akaryakıt kullanımının azaltılması ve kullanımı artacak elektrikli arabalar çevre temizliğine beklenildiği kadar büyük katkı yapmayacaktır.

Fabrika bacalarına uygun filtre takılması, artıkların nehirlerle ve denizlere dökülmemesi, ormanların korunması, çöplerin ayrılarak toplanması ve yeniden değerlendirilmesi, plastik poşetlerin yasaklanması, meşrubat şişe ve kutularından depozit alınması, enerji üretiminde taşkömürü kullanılmaması ve daha da sayılabilir.

Bunlarla ilgili somut önlemleri konuşmadan yapılacak iklim grevi insanların dikkatini konuya çeker ve burada kalır.

Ortaokul ve lise öğrencilerinin bazı ülkelerde yoğun olarak konuya sahip çıkması önemlidir. Bunlar büyükleri de etkiliyor ve Almanya'da Yeşiller her seçimde oy patlaması gösteriyor.

Bu arada tüketim alışkanlıklarının değiştirilmesi, daha az et yenerek daha az kesimlik hayvan yetiştirilmesi de konuşuluyor. Bu hayvanların bakımı da çevreyi önemli oranda kirletiyor ama bu konuda henüz herhangi bir girişim bulunmuyor.